

Tussenresultaten van WijZ pilotproject nabestaanden (1 september 2016)

Inleiding en doelen

Het pilotproject nabestaanden is officieel in september 2015 in de gemeente Zwolle van start gegaan. De Pilot is gefinancierd door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De pilot heeft drie hoofddoelstellingen:

1. Leren van nabestaanden
Van de ervaringen van nabestaanden leren hoe ze het beste benaderd kunnen en waar ze behoefte aan hebben.
2. Ondersteunen en begeleiden
Nabestaanden worden actief en outreachend met een ondersteuningsaanbod benaderd.
3. Maatschappelijke bewustwording
Bij werkgevers en in de maatschappij in het algemeen, zijn nog veel misverstanden over jonge nabestaanden. Binnen de pilot wordt een bewustwordingsproces op gang gebracht in de gemeentelijke organisatie (Gemeente Zwolle als werkgever), in het bedrijfsleven (MKB) en in het onderwijs (leerkrachten).

1. Leren

Voor het realiseren van de eerste doelstelling heeft WijZ nabestaanden, waarvan de partner is overleden in 2011 gevraagd om hun ervaringen tijdens een interview met ons te delen. De Ervaringen zijn gebundeld in het boekje "Ontwrichting, je leven op z'n kop". Het boekje bevat een opsomming van risicofactoren en beschermende factoren die na het overlijden van een partner een rol kunnen spelen. Het boekje is als download beschikbaar op de website: www.steunnapartnerverlieszwolle.nl

2. Ondersteunen

De gemeente Zwolle voorziet WijZ met gegevens van nabestaanden tot aan de pensioengerechtigde leeftijd. Drie maanden na het overlijden van de partner benadert WijZ de nabestaande actief. Nabestaanden krijgen allemaal een brief van WijZ en worden zo mogelijk gebeld door de projectleider. Na aanvankelijke terughoudendheid accepteren nabestaanden geleidelijk aan het ondersteuningsaanbod van WijZ. Soms worden eerst enkele telefoongesprekken of persoonlijke gesprekken (huisbezoeken) tussen de nabestaande en de projectleider gevoerd, voordat de mogelijkheid van de inzet van een vrijwilliger besproken kan worden. Eerste vrijwilligers¹ zijn op dit moment aan nabestaanden gekoppeld.

¹ De vrijwilligers zijn door Bureau Nazorg getraind en volgen na de koppeling met een nabestaande een intervisietraject aldaar.

Tot begin september is het cijfermatige overzicht als volgt:

- 67** namen van nabestaanden zijn door de gemeente Zwolle bij WijZ (maandelijks) gemeld. Al deze nabestaanden hebben een brief gehad.
- 41** van deze nabestaanden hebben een persoonlijk contact gehad met een medewerker van WijZ.
- 19** nabestaanden hebben een intensiever contact gehad om de mogelijkheden binnen het project te verkennen. In de alle gevallen heeft er een huisbezoek plaatsgevonden.
- 3** nabestaanden hebben n.a.v. de publiciteit rondom de pilot zelf contact gezocht met de projectleider van WijZ.
- 8** nabestaanden zijn aan een vrijwilliger gekoppeld.
- 12** nabestaanden geven aan behoefte te hebben aan lotgenotencontact.

3. Bewustwording

Het bewustwordingstraject wordt door Stichting De Jonge Weduwe (DJW) uitgevoerd. DJW zal dit onderdeel verantwoorden.

Hoe nu verder?

De pilot loopt nog tot 28 februari 2017. Tot deze tijd wordt het begeleidingsaanbod voortgezet. Daarbij worden nog nabestaanden actief benaderd, waarvan de partner tot 31 augustus 2016 overleden is. Zelfmelders kunnen tot februari 2017 een beroep doen op de pilot.

A. Verduurzamen?

Er zijn nog geen afspraken gemaakt over het continueren van het aanbod. Het is handig om zo spoedig mogelijk na te denken over het verduurzamen van de pilot en er concrete afspraken over te maken.

B. Lotgenotencontact?

In het projectplan was opgenomen om de mogelijkheden voor een lotgenotencontact te onderzoeken. In Zwolle wordt professioneel lotgenotencontact aangeboden. Uit onze gesprekken met nabestaanden blijkt, dat er behoefte is aan minder professioneel contact. WijZ denkt aan het organiseren van koffieochtenden (of elk ander gewenst dagdeel) onder de (faciliterende) begeleiding van een of twee vrijwilligers.

C. Publiciteit

WijZ heeft contact gezocht met uitvaartondernemers en neemt op 29 oktober a.s. (lichtjesweek) deel aan het rouwevent van Meander.

Verder zijn er testimonials geschreven voor plaatsing in huis-aan-huis bladen en websites. Voorbeeld: <https://verbinding.dimencegroep.nl/paulien-vragen-stellen-moet-je-ook-leren> of <https://verbinding.dimencegroep.nl/norbert-ik-had-een-spiegel-nodig>

D. Versterken lijn met re-integratie?

Bij een eventueel vervolg zou het handig zijn om bij het UWV een contactpersoon te hebben. Er is behoefte aan iemand die de situatie van jonge nabestaanden begrijpt en in staat is om een nabestaande weer langzaam naar de arbeidsmarkt toe te leiden. De gemeente Zwolle heeft hiervoor een contactpersoon. Deze contactpersoon is voor vrijwilligers via de projectleider te benaderen.

E. Behoeftte aan "professionele" praktische hulp?

Bij sommige (vooral jonge) nabestaanden (met jonge kinderen) hebben we gesignaleerd dat ze een te klein netwerk hebben, om een beroep op te kunnen doen. Zo is er vanuit deze nabestaanden soms behoefte aan (semi-) professionele praktische hulp (koken, kinderoppas, enz.). Hulp die gegeven wordt zonder dat er een tegenprestatie gevraagd wordt. Mogelijke oplossing: SamenZwolle (www.samenzwolle.nl), HulpRbij (Landstede, kost 3 euro per uur. Info: www.landstedembo.nl/MBO/hulprbij-zwolle.html) of het reguliere aanbod van de Zwolle Doet (Vrijwilligerscentrale, www.zwolledoet.nl).